

KONTRA FERENC

Lepkefogó

– Mit szeretnél? Ha elmesélnék mindent részletesen? Készségesen segítenél nekik, hogy az ügy le legyen zárva, ki legyen pipálva, a dossziét össze lehessen spárgázni, le lehessen vinni a dokumentumpincébe a megoldott ügyek polcára. Ezzel bíztak meg? Hogy kiszedd belőlem, amit nekik nem sikerült megtudniuk?

– Nagyon leegyszerűsíted a dolgokat. Ők is emberek, a munkájukat végzik.

– Mi lettél te? Besúgó?

– Miért ne segítenék nekik? Talán elfogadom a munkahelyet, amit kínálnak. Ideje volna, hogy legyen egy biztos állásom.

– Tudtam, hogy nem állsz mellém.

– Azt sem tudom, mi történt.

– Ha jól számolom, ez életünk első komolyabb beszélgetése, és te úgy viselkedsz, mint egy idegen. Semmi kedvem hozzá, hogy kihallgass. Elmegyek, és ebben nem tudsz megakadályozni.

– Most nem rólam van szó. Ez sokkal bonyolultabb kérdés. Légy türelmesebb, van időnk megbeszélni...

– Akkor majd én is nagyon leegyszerűsítém a dolgokat. Egy dózis amnézia ellen: te odaadtál a szomszédnak, mint egy kölyökkutyát, mert a portádon feleslegessé váltam, nekik meg éppen kapóra jöttem, mert éppen kölyköt szerettek volna.

– Mit tehettem volna? Segítettem nekik.

– Segítőkézség? Ugyan. Kapóra jött. Megúszta, hogy felnevelj. Önző voltál mindig. Egy labdát sem kaptam tőled soha. A rendőrök viszont emberek, a munkájukat végzik, mint mondod, kötelességünk segíteni az igazságszolgáltatásnak. És milyen egyszerűen kiszaladt a szádon az ítélet is, mint akinek mindegy, hogy a fia bűnös vagy ártatlan. Vagy elnyeri méltó büntetését, vagy kénytelen leszel elviselni őt a házában. De talán az lenne a legjobb, szíved szerint, ha mennék már isten hírével. Fellélegezhetsz: holnap megyek. Ki sem bírnám melletted!

– Az a régi történet nagyon is szépen kezdődött. A királyfi születését sem várták odaadóbb szeretettel, mint ahogyan mi vártunk téged. A szobád is megvolt, a kék színű kis ruháid, mert mi éppen téged vártunk. Lélekben már hárman voltunk. És ez a kötelék megszakadt közöttünk, de most elmondom, mit éreztem: a megsemmisülést, amikor az édesanyád behalt a szülésbe. Nem kérdeztem senkit, hogy egy apának ilyenkor hogyan kell viselkednie, nem volt hozzá erőm, hogy mérlegeljek, azt a fájdalmat nem tudtam feldolgozni. Csak álltam egy véres szoba közepén, mint ahol egy hentes tette a dolgát, ágy neműk és hálóingek heverték szerteszét, te pedig

bömböltél fülsiketítően követelőzve a bölcsőben, mint egy képlékeny, alaktalan kis jövevény az úrból, aki mindenáron élni akar, és helyet követel magának. De mi csak hármásban lehettünk volna boldogok, egy másik életre voltunk beprogramozva, akkor csak ez forgott az agyamban. Egy pillanat alatt semmisült meg minden körülöttem, és nem találtam rá megoldást. Nem tehetek róla, hogy nem úgy működtem, mint ahogyan azt elvárták volna tőlem. Azon a napon többet tartottam a karomban halott anyádat, akit még akkor is nagyon szerettem. Mintha akkor tépték volna ki belőlem ezt az érzést örökre, nem lehetett pótolni, visszavarni. Azzal veregették a vállam a barátaim, hogy majd begyógyul, minél hamarabb, annál jobb. Az egyik aszszony megy, a másik jön, így van ez a gyerekekkel is.

– Egyszer az életben el kellett mondanod, még ha rettenetes volt is, megértem, hogy ennyi idő múlva ki tud száradni az emberből minden érzés, azt is megértem, hogy aztán sem jutott az eszedbe rólam semmi jó. Nekem sem, mert aljasabb apát a környéken sem láttam, aki megfogadta cimborái jó tanácsát, és egy hónap múlva már egy vörös macával vigasztalódott, és még neki volt igaz!

– Jobb helyre kerültél.

– Hamar rájöttem. Vannak dolgok, amit soha életünkben nem mondunk el egy másnak, már ezt is tudom, és azt is láttam, mi lett a vége. Hogy belehalt a másik, mert büszkeségből vagy bármi másért nem mondott el valamit. Ezek nem bevallatlan szerelmek, ahogyan sokan gondolnák. Csak érzések, melyek megváltoztathatnak egy életre szóló döntését. Ilyen példákra gondolok: anyám vajon mit mondana, ha élne? Hogy tudott róla, hogy a terhessége alatt megcsaltad? Tehát vannak, akik egész életükben nem ülnek le, hogy ezeket a dolgokat így egymás szemébe mondják, és ilyen csak egyszer van, mert lehet, hogy találkozni sem fogunk többet. Tehát igyekszem én is tömören fogalmazni, és nem kihagyni semmit, amit a fejemben már listáztam. Az első az volt, hogy néztem ki a szobám havas ablakán, és azt leheltem a párás üvegre, hogy anya, mert sokáig megmaradt az üvegen. Mindig az utca túloldalán lévő házat néztem, és néha feltűnt az ablakokban egy árnyalak.

– A nevelőapád volt a legjobb barátom, iskolatársam, esküvői tanúm. Szomszédok voltunk, együtt nőttünk fel. Sokkal korábban nősült, és a harmadik év után sem lett utód. Amikor az összeomlásomat látta, naponta átjött, és mérlegelte, hogyan állítson talpra. Tett egy keresetlen megjegyzést arról, hogy a felesége mennyire örülne, ha azt a kisfiút hazavinné. De ezt úgy mondta, hogy szégyellte is kérni, de akarta is, megvolt benne az elszántság, mert tudta, hogy én nem ragaszkodom hozzád. Boroztunk, nem hiszem, hogy ezt józanul meg tudtam volna beszélni vele. Ő azt mondta, értsd meg, nem elvenni akarom a gyerekedet, csak lehetőségeket mondom, semmi nem lenne végleges, holnap meggondolhatod magad, egy hónap múlva a nevemre veszem, de ha nagyobb lesz, majd eldönti, hogyan szeretné, átsétál az úton, és hazajön hozzád, és nem történt semmi. Ha fiamként nevelem fel, akkor a végrendeletemben minden az övé lesz, a ház, a szőlészet, a pincészet, az egész vagyonom. Te

pedig összeszeded magad, és új családot alapítasz. Ha nem sikerül, még mindig visszajöhet hozzád a fiad.

– Ezt a forgatókönyvet az utca írta. A még mindig jó állapotban lévő özvegyember feleségül vesz egy fiatal lányt, egybekelnek, ugyanolyan szerelmesek lesznek, mint a megelőző történetben, megint születik egy kisfiú, és most már az anya is életben marad, és a másoknak az ügye el van gereblyézve.

– Úgy foglaltad össze, mint valami szappanoperát. Az új feleségem valóban megváltoztatta az életemet és a környezetemet. Mások lettek a színek, a bútorok, az ételek. A fiam nagyon hasonlít rám, a korkülönbség is elég nagy volt köztetek, gyerekeknél ez is számít. És egyetértettem vele abban, hogy mindkét fiamnak legyen meg a saját önálló élete. Úgy láttam, hogy a nevelőszüleid a sajátjukként szeretnek, de kemény megpróbáltatásokhoz szoktatnak. Arra tanítanak, hogy egy egész birtok gazdája leszel, és szemfülesnek kell lenned, talpraesettnek, jó kereskedőnek.

– Kívülről nézve nagyjából ez mind igaz. A karácsonyok, a születésnapok úsztak a fényben, mind az öt szoba tele volt ilyenkor vendéggel, nemcsak a fiuknak tekintettek, talán túlzásba is vitték, jöttek a külföldi rokonok, nem is tudták, hogy nem az ő vér szerinti fiuk vagyok, annyira előtérbe toltak, és a nevelőanyám adta a kezembe az első angol nyelvű könyveket, először J. D. Salingert, aztán az Ivanhoe-t, kalandregényeket, mert tudta, mi köti le a figyelmemet. Kikérdezett! Egyszer még hálas leszel érte – mondta sejtelmesen –, neked világot kell látnod, egyedül kell feltalálnod magad, nem itt van a te jövőd. Kicsit elkényeztettek, és már kamaszkoromban olyan előkelő, drága ruhákat vettek, mint egy kis hercegnek, nevelőanyám jó tanácsokat adott, hogy egy ilyen jóvágású fiú hogyan nézzen ki, és hogyan használja ki az adottságait. Korábban lett barátnőm, mint bárki másnak. Nevelőapám pedig a szememre vetette, hogy egy léha szépfiúból sosem lesz jó borosgazda.

– Látott a fiam, mesélte otthon, hogy egy piros ruhás lánnyal csókolóztál a mozi-ban.

– Aztamindenit! A kis vörös gnóm úgy szokott elmenni mellettem, mint akinek azt is megtiltották, hogy rám nézzen.

– Dehogy. Csak féltékeny volt rád, mint minden menő sportoló fiúra.

– A legnagyobb meglepetésemre. De akinek pénzszaiga van, megkönyékezik a döglegyek. Versenyre mentünk, úgy emlékszem, iszonyú hőségben játszottunk. A pálya szélén a gesztenyefák alatt lihegtünk. Mellém ült a padra két srác. Tudom én, hogy rokonfélék vagyunk? Még ha nem vér szerintiek is. Az én nevelőapám öcsésének a fiai. Az idősebb velem egykorú, az öccse talán egy évvel fiatalabb. A környező falvak valamelyik iskolájából érkeztek a csapatok, és rájöttem, ahonnan ők jöttek, ott még sosem jártam. Mindjárt gondoltam, hogy a nevelőszüeim nem is akarták. De akkor már érdekelni kezdett a családfánk. Mennyi titkot rejt még, melyik ágát tagadták még le előlem, és miért. Hogyhogy nem láttam őket a családi albumban? Ők viszont tudták, hogy én ki vagyok, és szépen mindent apróra elmesél-

tek. Hogy az apjukat a nagyapám kisémmizte, mindent szeretett nevelőapámra hagyott, aki aztán le se szarta a testvérét. Nézttem a fiúkat, mennyire hasonlítanak a nevelőapámra, ugyanolyan szétálló kerek fülük van, ők is sötét göndör hajúak, és mellesleg jó focisták. Kérdeztem is tőlük, hogyan tud egy csapatot feltölteni jó játékosokkal egy ilyen isten háta mögötti kis falu. Hát a párt a háttér. Hol élsz te? A középkorban? Nyomulni kell, kapcsolatokat szerezni a pártban. Az apánk kezdte, nagyon kapart pedig érte, de neki nem ment a pálya. Mellette haladt az anyánk, és meg is előzte, községi párttitkár lett. Rájátszott a kulcsrendszerre, minél vidékibb, annál több esélye van, annál valószínűbb, hogy a következő választáson egy kisebbségből érkező nőnek kell betöltenie a községi párttitkári posztot. Ha nem kapcsolódsz be időben a káderezésbe, te is csak egy falusi szépfiú maradsz. Hát ezzel kihúzták a gyufát: mit képzeltek, azért tanulok, hogy itt maradjak? Futkossak a legelőn a labda után?

- Később is találkoztatok?

- De hát ezt te is tudod. Most már... De ne szaladjunk a dolgok elé. Valóban, eleinte csak nyaranta láttam őket, amikor kijártam motorral a Dunára, valahol ott voltak ők is mindig a strandon, sok közös ismerősünk volt, aztán különböző társaságokkal szórakozóhelyeken is találkoztunk. Voltak lányok is, akik hozzánk csapódtak. Elhívtam egyszer egy népes csapatot hozzánk, amikor a nevelőszüleim az Adriára mentek. Először csak társasoztunk dobókockával a szoba közepén a szőnyegen, az is nagyon jó volt, kitaláltunk hülye történeteket. Mindenkinek nagyon tetszett, hogy nekem még megvannak az óvodás társasjátékaim. Aztán ismét játszottunk. Akkor már megnőttünk, a lányok sikoltoztak a pincében, mert még nem láttak meztelencsigát. De amikor megtanulták, hogyan kell szívni a hébert, le sem tették, amíg roncsrészegre nem itták magukat. A hordókra bukva okádtak. Nem is tudom, hányan fordultak meg a házban, csak kitakarítani nem segített senki.

- A nevelőapád régi vágású, becsületes, templomba járó ember volt, presbiter, akinek megvoltak a hagyományos erkölcsi normái, hitt azokban az eszmékben, melyeket a nagyapjától tanult, ezektől nem is tudott eltérni. A borgazdasággal együtt nála megállt az idő. Fejlődni sem tudott, talán ez volt a legnagyobb baj. Hiába őrizte meg a földjeit, a gazdagságát, valamit mégis megérezhetett abból, ami történni fog. Mondta nekem, hogy azért tanulsz, hogy külföldön legyél programozó. Elhatározta, hogy negyvenedik születésnapjára végrendeletet készít. Mondtam is neki, hogy ez természetes, de én nem lehetek az egyik tanúja, mert a fiam az érintett. Persze, tudta, csak ha fontos döntések előtt állt, mindig megjelent egy üveg borral, és kíváncsian várta a hatást, volt benne valami gyermeki naivitás, hogy én mit szólok hozzá, akit a legjobban ismer. Istenem, annyiféle kiváló bora volt! És figyelte az arcomat, miközben kóstolom, és leolvasta róla, hogy ez a termés milyen lett. Mindig meg is ittuk azt a palack bort, amit hozott, és közben kedélyesen elbeszélgettünk a családkról, viccelődtünk, csak a feleségem szokott berontani, szégyelljétek magatokat, kihallatszik az utcára a röhögésetek, mert nyár van, tárva ajtó-ablak, nem éritek fel

ésszel? Úgyhogy tájékoztattak rólad évente minden jeles ünnepen, úgy érezte, kötelessége beszámolni, hogy mit tett jól vagy talán rosszul veled kapcsolatban, de kizárólag a maga kételyeiről beszélt, hiszen csak nevelőszülő volt. És hiába mondtam neki, hogy rossz apa lennék, és én mi az ördögtől lennék okosabb, mivel tudnék én többet rólad. Mi is voltunk kamaszok, és talán érdekelt bennünket az apánk véleménye?

– Láttam az ablakból mindig. És amikor hazajött, elárulta a testbeszéde, zavarban volt, amikor találkoztunk, mintha idegen lennék, vagy inkább a lelkiismerete miatt, mert mi tiszteltük egymás szuverenitását, sosem árultuk volna el egymást, sosem olvastuk el egymás levelét, és ez a kimondott szavakra is vonatkozott. Konspirációt sejtettem, hogy ti mindig összerakjátok a hátam mögött a nevelési stratégiát. Jó, azért neki is voltak görbe útjai. Néha egész napra elhajtott, és megérkezett egy zacskó narancssal, hogy a városban volt. Mintha nem tudtuk volna, hogy ezt a sarki boltban is vehette. De azt sem felejttem el, amikor a fenti préházban összefutottam a pék feleségével, szegény a melltartóját kereste, de a kanapé mellé csúszott. Mit is keresett egy ilyen aranykeretes plüssbútor a préházban? Magam is gyakran igénybe vettem. Aztán jött a nevelőapám a zavar legapróbb jele nélkül. Fel se merült benne, hogy elárulom.

– Jellemző, amit meséltél, kicsit könnyelmű is volt, és megfélekedezett a részletekről. Hogy visszatérjek a végrendelethez: annyira nem bízott az embereken, hogy egy félig süket öregembernek és egy szenilis öregasszonynak szólt, hogy írják majd alá tanúként a végrendeletét. Valóban mindegy, hogy kicsodák. De ennek is megvan a jogi szertartása. És valóban nem tudom megítélni, hogy ebben az ügyben mekkora szerepe volt Rupf tanító bácsinak, aki emberemlékezet óta a falu papja, tanítója, közjegyzője, és ki tudja még, mije volt, köztisztviselőként álló polgár, akinek jó kapcsolatai voltak a világi hatalmakkal is. Tehát megírt egy sablonos végrendeletet, amilyent életében több százat is, rajta az apád és két tanú aláírásával. Majd ha jönnek istentiszteletre, aláírják. Úgy is lett. Egyikük mindjárt bement az irodájába, még az istentisztelet előtt, a másik tanú pedig utána írta alá, aztán ment a nevelőapád a papírokért, megvolt a végrendelete az összes aláírással, egyháztanítói, jogírói pecséttel. És hazavitte.

– Nekem is megmutatta a lepecsételt borítékokat, két példányban készült, és elmondta, mi áll bennük. Egyiket nekem adta – biztos, ami biztos –, a másikat elvitte a bankszéfjébe. Akkor már összecsomagoltak, nyaralni készültek. Másnap hajnalban indultak. Biztosan kábultak, álmosak lehettek. Innen száz kilométerre frontálisan ütköztek egy kamionnal.

– Akkor láttam rajtad, hogy megváltoztál, megkomolyodtál és bizalmatlan lettél. Nem voltál elesett, csak csalódott.

– Itt kezdődik a rémtörténetem. Nem gondoltam volna, hogy egyetlen nap alatt ismét felfordul az életem, mint a születésemkor. Egyedül maradtam, és tükör előtt gyakoroltam a pókerarcot, hogy el tudjam viselni az emberek kárörömét, részvét-

lenségét. Már nem volt pénzem, már nem voltak barátaim. A temetést követően a párt eljárást indított a végrendelet semmissé nyilvánítása ügyében. A nevelőapám öccsének a felesége ekkor már községi párttitkár volt. Bármit megtehettek. Sorban belekötöttek mindenbe. Nagyobb hatalma volt, mint a bíróságnak. Egyházi személy ilyent nem írhat. Rosszul fogalmazták meg. Abban az időben a párt még ezt is elintézte, és elvehette az emberek vagyonát. Csakhogy ebben az esetben tartottak tárgyalást is, mert nyíltan demonstrálhatták a hatalmukat, a jogos örökséget. Azért merték megrendezni ezt a színhátékot, mert jogilag nekik volt igazuk. A nevelőapámnak volt egy öccse, ami vér szerinti rokonságot jelent, eleve támadhatta volna a végrendeletet. A másik jogszabály azt írja elő, hogy közjegyző előtt a két tanúnak egyszerre, egy időben kell a helyszínen aláírnia a végrendeletet. Az aláírási ceremónia utólag olyannak látszott, mint egy megrendezett színmű. A parókia irodája pedig olyan volt, mint egy berendezett bűnügyi helyszín. Az első számú tanú egyedül írta alá a papírokat az istentisztelet előtt, amiket az asztalon talált, a tiszteletes mondta neki, hogy menjen be, majd két óra múlva, az istentisztelet után a második tanú is aláírta a papírokat egyedül, az üres irodában. Mindhárman, a pap és a két tanú eskü alatt vallották, hogy mindez pontosan így történt. A bíróság azonnali hatállyal semmissé nyilvánította a végrendeletet, és a törvény szerint a teljes vagyon egyedüli örököse az elhunyt családfő öccse lett. A nevelt fiú, vagyis én, egyetlen napot kapott, felügyelet mellett vihettem el a saját személyes holmimat a házból.

– A te életed tele van véletlenekkel.

– Teljesen kiégtém. Amiért dolgoztam egész életemben, az is másé lett. Nem volt gyász bennem. A nevelőapám dühe járt a fejemben, milyen volt, amikor mérges volt. Férfiasan szétverte az öklét a diófa törzsén, attól vannak rajta a varratok, bemélyedések. A fa törzsén is. Tehát nem sírtam. A tárgyalás után odajöttek hozzám az örökös fiai, azt hittem, kárörvendő vigyorral, de nem. Azt mondták, hogy ehhez semmi közük, mondták az anyjuknak, hogy majd ők lesznek a hivatalos felügyelet mint ifjú kommunisták, és segítenek átvenni a cuccomat, tudták, hogy csak szembe viszem, ott fogok lakni, különben is jártak már nálam, csakhogy leltározó is kell, hogy listázza, amit elhozok, ezért majd elhívják Rumpf tanító bácsi fiát, hát, gondoltam, ne maradjon ki a családi szarból ő se, ha már az apja keverte, tudod te, mekkorát szakít ebből? – kacsintott rám az idősebb örökös, és meg is lapogatta a hátamat, hogy tudjam, ugye, mi azért haverok maradunk itt a szomszédban. Merthogy ők odaköltöznek. Ugyan miért árultam volna el neki, hogy már megvan a repülőjegyem, a bankszámlám, ami nem örökség tárgya, Londonba megyek tanulni szeptemberben, és nemigen jövök vissza, sikerült belőlem kiölni minden kötődést.

– A házak ugyanúgy állnak. Itt mindig lesz otthonod, végre eltűnik a lelkiismeret-furdalásom legkisebb morzsája is, hogy csak úgy odaadtalak, még ha a barátaimnak is, de idegeneknek, hogy a szomszédból lássalak. Elhiszed, hogy ehhez nekem is fel kellett nőnöm? A hiányodhoz. Jóformán olyan fiatal voltam, mint most te, és egy hasonló tragédia után nem tudtam, mit kezdjek az életemmel. Ne haragudj rám.

Látni fogod, én bebizonyítom, hogy lehetnék olyan apád, amilyent szerettél volna magadnak, még előtted az élet, és van egy öcséd is, felnéz rád.

– Az öcsém. Hogyne. Meg az apám, aki spicliszkedik a rendőröknek, hátha még el lehetne venni tőlem valamit.

– Én csak kíváncsi voltam, mi történt.

– Jól van, elmesélem. Ekkora voltam, mint az öcsém, amikor a lepkefogót játszottuk. Karácsonyra kaptam a társasjátékot, talán hatéves koromban, mindig átjöttek a szomszéd gyerekek, mert nekünk hatalmas, mennyezetig érő fánk volt, óriás ezüstgömbökkel díszítve, és ezek olyan magas szobák, hevertünk a szőnyegen a zománcozott cserépkálya tövében, és tündérek táncát képzeltük a fényes girlandok közé. Aztán egyik nyáron, amikor buli volt, az egyik lány valahogy előhalászta a kredenc alól a kopott kartondobozt. És nevetgélve kérdezte, hogy ez meg micsoda. Elmondtam neki, hogy rá van írva, Lepkefogó a játék neve. Annyi hasonló játék van. Van harminc tarka kartonlepke, ezek hátoldalára van írva, hogy az illető, aki ezt húzza, felfordítja, elolvassa, mit kell tennie. Ezeket a feladatokat kisgyerekeknek találták ki, viccesek, tudásfelmérők, de főleg bugyuták is. A lány, aki megtalálta, mindenáron játszani akart velem. Mondtam neki, hogy csak négyen lehet, mert négyszögletes a tábla, amin a kockával gurítunk, azon rakjuk ki a lepkéket, mint a puzzle-t, egységes, összefüggő mintázatot adnak ki végül a lepkék. Semmi baj, akkor mi négyen játszunk. Aztán ezeket a gyerekes dolgokat csináltuk hajnalig, közben söröztünk.

– Most is ez történt?

– Berendeztem a helyszínt, és vártam a behajtókat. Fekete kabrióval jött a három ficsúr, mint a drogárusok az amerikai filmekben. Talán már felvették az előleget is. A lépcső tetején vártam őket karba tett kézzel. Óvatosan jöttek fel a lépcsőn, mintha attól tartottak volna, hogy pisztolyt rántok elő. Ugyan, gyertek már! Ne pocskoljuk az időnket felesleges dolgokra. A szentimentális részén már túl vagyok. Három bőröndbe csomagoltam és egy ládába. Ebben vannak a ruháim, ebben a könyveim, és nem sorolom, mindegyikhez leírtam a listát, ellenőrizték, aztán átviszük apámékhöz. Aztán erről nem is beszélnek többet, a tárgyaláson már úgymint mindent elmondtunk egymásnak. Nem viselkedtem velük ellenségesen. Láttam, hogy oldódtak, készségesek voltak, eszükben sem volt a cuccaim között turkálni, vigyek, amit akarok, az összes könyvet. A jegyző, a Rumpf lelkes fia eltette a listákat, aztán együtt lecsuktuk, becsatoltuk a bőröndjeimet, mindent áthoztunk ide, hozzád, aztán visszamentünk a házba, amely már az övék volt. Azért aznap még én voltam a házigazda, és ezt ki is használtam, majd holnaptól nem leszek itt, de addig még végigjárnám a szobákat, biztosan megértitek, tartsatok velem, a nyáron még a barátaim voltatok. Hogyne, még körül se néztünk, ugye, öcsi, az a két első szoba lesz a miénk, ejjj, rengeteg melónk lesz, ezt a sok rozszant vacakot ki kell innen hajítani, és menő bútorokat venni. Mi a fenét csinálunk ezzel a rengeteg festménnyel? Azokból is máglyát rakunk a hátsó udvaron. A ti őseitek, azt csináltok velük, amit akartok,

mondtam nekik minden cinizmus nélkül. A nappaliba értünk. Emlékeztek, amikor itt társasoztunk a szőnyegen tavaly nyáron? Volt itt két láda sör! Igen, igen, az a hosszú hajú lány akart játszani, aztán mi is beszálltunk. Akkor most lehetnél te a hosszú hajú lány, ugrattam a lelkész fiát, aki nem értette a tréfát. Mesélték el neki, addig én hozok valami italt, mert minden örökségre áldomást kell inni. A konyhában már előkészítettem a kellékeket, és nevelőanyám hatalmas ezüsttálcáján bevitettem az asztalra: zöld Absynthe címke volt a spanyol palackokon, lyukacsos abszintkanál hevert középen, amilyent még szintén nem láttak, és a teljes kristálykészlet ott volt: kristályvödör, teli jéggel, egy tál kockacukor, poharak. És elmeséltem nekik az ital történetét, hogy különösen a művészek fogyasztották, és más előkelőségek, akik élvezték, hogy az italtól nemcsak lerészegedni lehet, hanem mindenkire más-ként hat, enyhe látomásos formájában. Közvetlenül fogyasztás előtt szokás felhígítani. Ennek hagyományos módja, hogy egy kristálypohárba ujjnyi abszintot töltünk, ráhelyezzük az abszintkanalat, majd erre egy vagy két kockacukrot. Jéghideg vizet öntünk rá, hogy minél lassabban jusson a cukron keresztül az abszintba, ezzel lehetőleg az összes cukrot belecsorgatva a lyukakon át a kanálról a pohárba. Közben szólt a Bohemian Rhapsody, azzal a sorral, ami már visszhangzott a fejemben, hogy Mama, just killed a man. A szertartás nemcsak az impresszionista érzékcsalódás okozta színváltozás miatt érdekes, hanem kibontakoznak tőle olyan ízek, melyeket eredetileg elnyom például az ánizs. Ilyent csak egyszer kóstolsz az életben, Spanyolországból kaptam, és örökké emlékezni fogsz rá. Ez nem arra való, hogy berúgjunk, hanem hogy kortyolgassuk, élvezzük ki az összes zamatát azoknak a virágoknak és növényeknek, melyekből készült. A spalettákat már behúztam, hogy csak a Tiffany állólámpa kaleidoszkópfénye maradjon, kint már alkonyodott. Bemutattam, hogyan készül az első pohár. Amikor felemeltem a rácsos, szecessziós ezüstkanalat a tulipán alakú lyukkal, amire egy kockacukrot tettem, tátott szájjal nézték, mint egy bűvészmutatványt. Ráhelyeztem a pohár peremére, és a jégről öntöttem a vizet, hogy minél hidegebb legyen, minél nagyobb legyen a hatás. Jobban sikerült, mint gondoltam. A víz a magas alkoholtartalmú itallal érintkezve szárazjeget bocsátott ki, vagyis sűrű, hófehér párákat, ami már valóban bűvészmutatványnak számított, ezt megtapsolták, elült a pára, elolvadt a cukor, és az első poharat ünnepélyesen az idősebb fiúnak nyújtottam, aki lekötelezve érezte magát. Aztán elkészítettem a többiekét is. És mondtam, hogy a továbbiakban szolgálják ki magukat, van két kanál, két üveg ital, próbálgassák. Csendes beszélgetés zsongása töltötte be a szobát, kezdték magukat elengedni, nem voltak tisztában az ital erejével. Leültünk játszani. A kartonpillangók hátlapján átragasztottam az utasításokat. Már nem az szerepelt rajtuk, hogy 12×12, az mennyi, szavalj el egy verset, simogasd meg a macskát, kimaradsz egy kört stb.

Indult a játék, pörgött a kocka, fel se merült bennük, hogy a pillangókat összekeverjék, csak emelték egymás után, ahogy egy oszlopba tornyoztam őket. Eleinte könnyű focistakérdések jöttek, aztán a Forma-1-es győztesek, aztán a teniszezők

érmei, amiben biztos voltam, hogy mind a hárman tudhatják. Jött a harmadik kör abszint, egyre nagyobb áhítattal kortyolgatták, még valóban új volt az érzés, aztán jöttek a mozgatósabb kérdések, állj fel, és ürítsd ki a zsebeidet, hát ezen jókat lehetett szórakozni, az idősebb örökösnek egy egyszerű logikai feladatot kellett volna megoldania, de felolvasni sem tudta, és dühében fenéki felhajtotta az italt, a következő is pörgetett, és a következő pillangó hátlapján ez az utasítás állt: vedd le a pólódat, rendben, még úgysem csodáltatok meg az új tetkómat, dicsekedett a kisebbik örökös, énekelj el a kedvenc számod, no, ettől zavarba jött a lelkész fia, de azért nagy hahoták közepette elkornyikált valami felismerhetetlen táncdalt. A hangulat egyre feszültebbé vált. Jöttem én, vedd le a nadrágod, szó nélkül lecsatoltam, összehajtogattam, és boxeralsóban azon üldögéltem, jött a következő pillangó: menj ki, és fúsd körül a házat, az idősebb örökös felkapta a fejét, már hogyan, hát szépen, a fal mentén, nevettek a többiek, túl nagy házat örököltem, de volt annyira vagány, hogy simán felállt, és kiment, kitarva hagyta az ajtót, nem ér csalni, ellenőrizzük az ablakból!, kiáltott utána a lelkész fia, gondolod, meghallotta?, itt minden kihallatszik, itt az alkalom, hogy kinyújtóztassuk megmacskásodott lábainkat, és sorra töltöttünk magunknak egy újabb adag abszintot, a varázslat, a gőzölgés még mindig elkápráztatta őket, és arra csábította, hogy újabb adagokat készítsenek. Felhúztam a nadrágomat, a kis örökös is a pólóját, a nyitott ajtón belehelt a fekete éjszaka hidege, csak a csillagok pettyezték az eget, kiálltunk a lépcsőre. Kikapcsoltuk a zenét, a csend olyan lebegve töltötte be a szobát, hogy szinte úsztak benne a sercenések, amihez értünk, a tétova mozdulataink, ahogy toporogtunk egy helyben. Hova tűnt ez az idióta, eltévedt a kertben?, vagy nem találja az ajtót? Már lassan fél órája kiment, hogy körülfussa a házat, már a szomszéd utcában lehet, eltévedt a sötétségben, röhögött erőltetetten a lelkész fia, aztán hirtelen elhallgatott, mint akinek valamiért az inába szállt a bátorsága. A kisebbik örökös elkomorodott: nem, az nem lehet, valami történt vele, kapcsold fel az összes lámpát, hozz kézi elemlámpát is. Araszoltunk le a lépcsőn egymás után az imbolygó fényben a virágágyások felé. Világítok magam előtt, látni akarom, mi történt. Ki is derült néhány perc múlva. Belezuhan az esővízes cementkútba, és szörnyethalt.

– Nem féltél, hogy ott helyben agyonvernek?

– Nem.

– Mi történt ezután?

– Ami szokott, kijöttek a helyszínelők, a rendőrség, a mentő, és elvitték. Nem velem voltak elfoglalva. Csak álltam ott, mint egy idegen, és rájöttem, hogy itt soha semmi nem is volt, nem is lett az enyém.

– Lesz tárgyalás?

– Véletlen baleset történt.

– Meg fogják vizsgálni a lepkéket.

– Azokat ugyan vizsgálhatják.

– Honnan tudtad, hogy ő lesz az áldozat?

- Nem tudtam, hogy lesz áldozat.
- Bárki húzhatta volna?
- Persze, össze is keverhették volna.
- Te is húzhattad volna azt a pillangót.
- Csak egyedül én nem zuhantam volna a kútba.
- Neked mindegy volt, melyikük lesz az?
- Teljesen.
- Hogy tervezed? Visszajössz még valaha az életben Londonból?
- Te visszajönnél?

SKANDINÁV PAVILON